

FOAIA POPORULUI

Apare în fiecare Duminică

Cea mai veche foaie națională politică-poporală înființată în anul 1892

Apare în fiecare Duminică

PREȚUL ABONAMENTULUI

Pe un an Lei 100[—]
 Pe o jumătate de an Lei 80[—]
 Pentru America 3 dolari pe un an întreg
 Un număr costă 3 Lei

Redacția și Administrația:

Sibiu, strada Mitropoliei (Măcelarilor) Nr. 12
 (lângă Poștă)

Manuscrisurile intrate nu se înapoiază

INSERATE

se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
 Sibiu, strada Mitropoliei (Măcelarilor) Nr. 12

Prețul inseratelor:

Un gir petit 8 Lei pentru fiecare publicare

Adunările regionale ale partidului național-tărănesc

Adunările după ținuturi și regiuni ale partidului național-tărănesc se desfășoară conform programei stabilite înainte de Comitetul de direcție. Duminica trecută s'au ținut întruniri la Iași, Chișinău, Craiova și Arad. Cea de la Cluj a fost amânată pe Joi, ca să poată lua parte cât mai mulți dintre fruntașii partidului. E vorba de adunarea din capitala Transilvaniei.

La toate aceste conferințe regionale ale partidului, poporul a fost reprezentat prin delegați trimiși de comune. În multe locuri, ca la Arad de pildă, a luat parte cu delegații și alt popor, așa că nu mai era vorba de o conferință, ci de o adevărată adunare.

Fruntașii s'au împărțit, ca să lumineze poporul prefuturii. La Iași au vorbit d-nii Iuliu Maniu, N. Costăchescu și V. Madgearu. La Arad d-nii Cicio-Pop, Al. Vaida-Voevod, A. Vlad, S. Bocu, I. Lugojenu ș. a., la Chișinău d-nii Halipa, Mihai Popovici, I. Mihalache, la Craiova d-nii Potârca, Răducanu și Iunian.

Dăm și pentru cetitorii noștri o parte din ideile principale, pe cari le-au expus fruntașii partidului.

La Iași, dl Iuliu Maniu a arătat, că partidul liberal a dus cea mai inversunată luptă contra vederilor economice ale partidului național-tărănesc, pentru ca să adopte la urmă întreg programul. Asupra țării sapă o mare imoralitate, care trebuie distrusă. Aceasta nu o pot face liberalii, căci căpeteniile lor sunt cufundate până în gât în mocirlă, ci numai partidul național-tărănesc. Din cauza guvernării liberale, Românii sunt socotiți drept cel din urmă popor pe lume.

Noi nu mai vrem să dovedim — ar fi de prisos — că țara nu mai poate suportă pe liberali și că imensa majoritate a țării cere pe național-tărăniști. Între liberali și țară este Regența, acest judecător, care trebuie să judece cât mai repede procesul dintre națiune și dl Vintilă Brătianu.

Partidul național-tărănesc e stăpânit de sentimente monarhice și dinastice. Noi respectăm pe ceice reprezintă azi țara și Coroana, îi recunoaștem și-i rugăm, ca fără amânare să judece procesul dintre liberali și țară și să pună grabnic în aplicare verdictul.

Nu mă îndoiesc, că glasul a 17 milioane de locuitori, care spune că guvernarea actuală e o rușine, să nu fie îndeajuns de convingător în judecată. De aceea noi avem încredere în factorii Coroanei, că își vor face datoria, și îi rugăm să se pronunțe cât mai grabnic.

Pe de altă parte să ne facem și noi datoria dându-le ajutor să scape de liberali. Avem datoria nu de-a forța mâna Regenței,

ci de-a forța pe dl V. Brătianu să plece, ca să nu nenorocescă mai rău țara. De aceea aici, ca și la Alba-Iulia, spun, că guvernul nu are puterea și autoritatea de-a pune sarcini nouă asupra țării încheind împrumutul atât de îngreunător pentru țară.

Dacă guvernul nu pleacă de bună voie, îl vom sili noi.

Din vorbirea dlui Vaida Voevod dela Arad dăm următoarele: A fost grea lupta în trecut, dar astăzi este și mai grea și mai dureroasă, căci trebuie să o ducem contra acelor, cari spun, că ne sunt frați, dar frați mai vitregi decât străinji.

Noi vrem, ca în țara noastră legea să fie lege și voința poporului să fie ascultată. Regența trebuie să și facă datoria de-a alungă guvernul liberal și de-a face alegeri libere, ca țara să se poată pronunța pe cine vrea în fruntea noului guvern. Noi știm, că țara întreagă vrea pe dl Maniu, căci în sufletul lui clocotește suferința Ardealului.

Interesante au fost declarațiunile dlui Ion Mihalache la Chișinău. După ce ați ascultat, spune d-sa, pe doi Basarabeni și pe un Ardelean, vă rog să ascultați cuvântul unui păcătos de regățean. A ajur s un crez obștesc, în Basarabia și Transilvania, că regățeanul e păcătos. Eu însumi simt cât de păcătos e regățeanul când trece prin aceste provincii.

Făcând aceasta constatare, simt durere și ca Român și ca unul, care am luptat cu sabia și cu cuvântul în dorul, ca atunci când vom fi laolaltă să ne respectăm și să ne iubim.

Adevărata unire sufletească încă nu s'a făcut! Sunt convins, că numai noi suntem în stare să dăm această unire a sufletelor. Până atunci stăruiesc să nu se facă greșala socotindu-se, că Regatul este acelaș cu scursorile cluburilor liberale din București. Aceasta nu este Regatul, ci țigănia Regatului. Regatul este în mijlocul nostru, noi luptăm împotriva ciocoiului regățean, care este rezultatul amestecătorii între Grecul din Biscuț și Țiganul, care i-a muncit la moșie.

În tot cuprinsul țării conducătorii noștri stau astăzi de vorbă cu poporul pentru două scopuri: mai întâiu pregătirea bătăliei hotărâtoare, care va avea loc în curând și, al doilea, pentru luarea măsurilor de înscăunare a partidului național-tărănesc.

Astăzi nu mai poate fi vorba de guverne de amăgire sau de slugi liberale. Nu e posibil nici un guvern Averescu-Iorga și nici un guvern Știrbei și nici un guvern de alegeri. Țara așteaptă opera de curățire morală de sus până jos și asta nu o poate face dl Vintilă Brătianu cu toate babele lui lecuitoare, ci numai partidul național-tărănesc.

Și la conferința din Craiova ceice au vorbit au arătat trebuința schimbării regimului, dacă vrea, ca țara să iese din trista stare economică și morală, în care a cufundat-o guvernarea liberală.

Politica în țară

Frământările politice sunt mari. Pe de o parte guvernul face pregătiri pentru deschiderea parlamentului pe ziua de 15 Octombrie. Pe cealaltă parte partidul național-tărănesc își întetește lupta, voind a sili guvernul liberal, să demisioneze. În Duminica trecută (7 Oct.) acest partid a ținut mai multe adunări regionale, asupra cărora scriem la alt loc al foii. Joi 11 Oct. se ține adunarea regională la Cluj, la care va lua parte și dl Iuliu Maniu.

În zilele din urmă liberalii iarăș au lășit vestea, că sunt aproape de încheierea împrumutului. Tot în aceste zile leul nostru a scăzut puțin față de alți bani străini. Scăderea aceasta o consideră mulți ca o slăbiciune a guvernului, care nu mai poate face față nici situației politice, nici celei economice.

Modificarea legii administrative

Partidul liberal a votat în celalalt rând, când a fost la putere, o lege nouă administrativă, zisă de unificare. Legea a fost astfel croită, încât și lucruri mai puțin însemnate să se poată hotări numai în București, și enume de cătră consiliul superior administrativ. S'a dovedit însă, că acest Consiliu nu poate birui să judece și hotărăască asupra tuturor chestiunilor, cari i-se supuneau. Și astfel guvernul a hotărât să o schimbe. Comisiunea însărcinată a propune schimbările pe cari le crede trebuincioase, și-a dat părerea, că întocmirea bugetelor, a programelor de construcțiuni, numirea consilierilor de drept în consiliile comunale, bilanțurile asociațiilor comunale, mutarea unei comune dintr'o plasă în alta și regulamentele comunale să fie aprobate de ministerul de interne.

Cu aceasta nu s'a făcut pricopseală mare, de oarece tot la București au să se hotărăască toate, dar mai rău. Căci în Consiliul superior administrativ, cu toată membrii au fost numiți tot de guvernul liberal, sunt oameni, cari judecă după cum cere interesul public, dar funcționarii superiori din ministerul de interne vor judeca în cele mai multe cazuri după interesele partidului, căruia aparțin, adică ale celui liberal.

Credem însă, că alt partid va avea să hotărăască în privința modificării legii administrative, care mai are și multe alte cusururi.

Lupta partidului național-tărănesc

Săptămâna trecută s'a ținut în sala clubului național țărănesc din București adunarea generală a comitetelor organizațiilor național-țărăniște din județele Ilfov și Vlașca, la care au luat parte sute de săteni, cari reprezentau consiliile comunale ale partidului din aceste două județe. Din cele 413 comune ale județului Ilfov au trimis delegați 380 de comune, iar din 248 ale jud. Vlașca 228.

Președintele întrunirii, dl D. R. Ioanțescu salută delegații spunând că țărănimea din cele două județe este un puternic sprijin pentru alungarea guvernului de acum și cucerirea puterii. Situația politică e acum astfel, încât toată suflarea țării ne consideră stăpâni pe țară. Rămâne să cucerim conducerea de fapt și toți Vlășcenii și Ilfovenii să înscăunați pe dl Iuliu Maniu președinte de consiliu.

Orice încercare de a fură de nou țării adevărate dreptul de-a guvernă se va lovi de hotărârea noastră, care nu se va da înapoi dela nici o jertfă.

Intrând în sală d-nii Iuliu Maniu și Ion Mihalache, ei sunt primiți cu mari ovațiuni, apoi mulțimea strigă: Trăească primul ministru Iuliu Maniu!

Ia cuvântul d-l Mihalache, care spune, că a trecut vremea vorbelor și a sosit a faptelor.

Dovada cumințeniei noastre s'a făcut timp de zece ani atât în țară, cât și în străinătate și nu mai e nevoie de alte dovezi.

Noi nu spunem ca politicianii de școală veche, că vom da drumul nebunilor. Noi vom lăsa liberă desfășurarea voinței masselor și luând comanda ne luăm întreaga răspundere. Pentru comandă avem pe dl Iuliu Maniu, omul cel mai înțelept, care a declarat că ia asupra-și întreaga răspundere.

Azi se cere voință. Dl Vintilă Brătianu are voința încăpăținată de-a guvernă contra țării. Națiunea română trebuie să aibă o voință atât de îndrăzneată, care să se împotrivescă d-lui V. Brătianu.

Intre noi și liberali e acum vorba de: Care pe care? Amenințarea cu un guvern Averescu sau Iorga nu mai prinde, căci Regenta nu va putea impune țării un asemenea guvern, pe care-l respinge cinstea țării. Dl V. Brătianu se sprijinește pe armată și pe jandarmerie. Nu ne speriem. De azi înainte nu mai facem propagandă, care însemnează pierdere de vreme. Azi se cer acte de voință. Dvoastră vă cerem să executați porunca și s'o desăvârșiți.

Ia apoi cuvântul președintele partidului, d-l Iuliu Maniu. D sa mulțumește Ilfovenilor și Vlășcanilor pentru contribuția prețioasă la lupta pentru desrobirea politică a țării, — luptă, care va fi dusă până la izbândă.

Nu putem și nu voim să încetăm lupta pentru că nu mai putem suportă foametea și lipsa de lucru a muncitorilor în țara noastră bogată. Dar mai ales nu mai putem suportă, ca acest falnic popor să ajungă de ocara lumii din cauza guvernării de azi.

Cerem și pretindem cinstite numelui de Român, dreptate și libertate!

Tinta noastră este dreaptă și în fața ei va trebui să se deschidă și porțile iadului.

Mergeți înainte, căci izbânda nu-i departe. Cu sau fără voia d-lui V. Brătianu în scurtă vreme destinele acestui neam vor fi conduse de partidul național-țărănesc.

Delegații sutelor de sate din cele două județe au plecat spre casă cu inima înviorată de speranța binelui, pe care are să-l aducă înstăpânirea la putere a partidului național-țărănesc.

Intrevederea Pilsudschi--Iuliu Maniu

Săptămâna trecută, mareșalul Pilsudschi a avut o convorbire de peste o oră cu dl Iuliu Maniu. Dl Pilsudschi s'a informat foarte amănunțit și cu mult interes asupra stării politice de-acum din România și asupra țării, pe care o are partidul național-țărănesc în privința politicii externe a țării noastre.

Lucrul explicabil. Conducătorul Poloniei, care e aliata noastră, trebuie să știe ce cugeță cel mai mare partid în privința politicii externe, mai ales că el are de partea lui partea cea mai mare a poporului român și va fi în curând chemat să conducă țara.

Alianța Iorga-Averescu

În comitetul de direcție al partidului, dl general Averescu a adus la cunoștință, că a încheiat o alianță cu dl N. Iorga, președintele partidului național-democrat. Alianța e făcută pentru a lupta împreună, ca — să formeze guvernul după căderea apropiată a guvernului liberal.

Alianța aceasta încheiată între două partide fără armată (partidul poporului are un deputat în Cameră, celalalt doi) ni-se pare un târg pentru pielea ursului, care e încă în pădure. Nu pentru că guvernul liberal ar mai sta mult la putere, căci zilele lui sunt numărate, ci pentru că în România există un partid, care poate forma un guvern mântuitor al țării, și acesta e partidul național-țărănesc.

Aliați de-ai noștri asupra Români

În partea dată pe nedrept Sârbilor au rămas și multe sate românești. Sârbii lacomi de-a înghiți cât mai mulți Români, ca odinora Ungurii, încearcă de câțiva ani să atragă pe Români slabi la fire la biserica sârbească lăpădându-se de cea românească. Au și isbutit să amețească în Sântianăș 72 familii românești, în Marmorac și în Marghita mare câte patru, promițându-le pământ. E vorba deci de oameni săraci. Înzadar au tot așteptat slabi pământul dorit, căci nu li-s'a dat. Acum aproape toți Români din Sântianăș s'au rentors la vechea lor biserică românească și nu mai vreau să știe de procesul verbal încheiat când cu trecerea lor la Sârbi. Inzadar a venit în comună pretorul sârb, care acum e suspendat, pentru că a furat o jumătate de milion de denari (peste un milion de lei) din banii statului, Români se țin tari. Totodată sinodul protopopesco român din Vârșeș a protestat la Belgrad contra propagandei păcătoase a funcționarilor sârbi, afară de aceea în toate comunele românești din Banatul devenit pe nedrept sârbesc se țin conferințe culturale, în cari preoții români luminează poporul și îl îndeamnă să nu se lase nici amăgit, nici înfricat de străinul asupritor.

Polonia și Mica Antantă

Se știe, că petrecerea îndelungată a lui Pilsudschi în România și primirea strălucită, pe care i-au făcut-o Români în București, ar fi o pregătire pentru intrarea Poloniei în Mica Antantă. Polonia are și ea interes să nu se producă schimbări în starea de acum a statelor din Europa de mijloc și de răsărit miazăzi, de aceea ar fi acum învoită să intre ca aliată în Mica Antantă compusă până acum de România, Iugoslavia și Cehoslovacia.

Alianța noastră cu Polonia e îndreptată contra Rusiei, când ar încerca să ne atace, cu toate că și ea a iscalit acum pactul Kellog, care oprește orice începere de războiu cu alt stat.

În preajma alegerii de prezident al Statelor Unite

Luptele pentru alegerea noului prezident al Statelor Unite din America de Nord sunt în toi. În luptă sunt angajate două partide: cel republican, acum la putere, și cel democrat. Temelia politică pe care se bazează cele două partide, e cam aceeași, iar deosebiri între ele sunt mai mult căutate, pentru că totuși să ajungă unul din ele la putere. O deosebire e, că republicanii au lucrat în anii din urmă pentru taxele vamale cât mai mari asupra mărfurilor industriale din alte țări. Urmarea a fost, că și celelalte țări au pus taxe vamale mari și pe mărfurile americane, mai ales pe cereale. Vămile mari pe cereale au supărat pe farmerii (plugar) americani. Candidatul democraților a promis scăderea taxelor vamale pe unele mărfuri industriale, pentru că și țările străine să scadă taxele pe cerealele americane. În felul acesta speră să câștige pe farmerii de partea lor. Mai e și chestiunea beuturilor spirtoase. Candidatul republicanilor a declarat, că el vrea să rămână în toată asprimea ei legea, care oprește orice beătură în Statele Unite, pecând candidatul democraților ar vrea oarecare ușurare, dar nu lăpădare a ei. — Până acum cele două partide par ar fi egal de tari, dar nu se știe, ce se poate întâmpla până în ziua alegerii.

Austria

În Austria e mare luptă între partidul socialist și între cel creștin-social. Socialiștii au reușit să pună mâna pe Viena, a cărei administrație e în mâna lor, pe când creștin-socialii își au aderenții mai ales la sate și în orașele celelalte ale Austriei. Ca să-și arete puterea numerică, creștin-socialii au hotărât să facă o demonstrație în orașul Wiener Neustadt. Aflând socialiștii despre aceasta, au hotărât să facă și ei una în aceeași zi și în același loc. În Austria era mare temere de o încăerare asemănătoare unui războiu, dar demonstrațiile celor două partide au decurs fără încăerare. Demonstrațiile au avut loc Duminecă în 7 Octomvrie.

Cancelarul, părintele Seipel, a propus șefilor celor două partide austriace să se întrunească într-o conferință pentru a discuta asupra mijloacelor, prin cari să se asigure pacea din lăuntrul țării. Propunerea a fost primită.

Iugoslavia

În Belgrad s'a serbat Duminecă împlinirea a zece ani de când armatele franco-engleze-sârbești au rupt frontul dela Salonic silind pe Bulgari, Germani și Austro-Ungari să se retragă. Ruperea acestui front a contribuit și la grăbirea plecării armatelor germane și austro-ungare din România, la înaintarea armatei române dinspre Moldova în Muntenia și Transilvania.

La serbățile din Belgrad au luat parte și delegații din toate statele aliaste.

România a fost reprezentată prin dl general Prezan, fost generalisim al armatei române în războiul mondial.

Grecia și Iugoslavia

Primul-ministru Venizelos al Greciei a sosit la Belgrad în ziua de 9 Octomvrie, fiind însoțit de mai mulți funcționari ai ministerului grecesc de externe. Se crede, că această vizită are de scop o mai mare apropiere, dacă nu chiar o alianță, între Greci și Iugoslavia.

